

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός γνωμοδοτήσεως 297/2015

**Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
(Τμήμα Δ')**
Συνεδρίαση της 9^{ης} Δεκεμβρίου 2015

ΣΥΝΘΕΣΗ:

Πρόεδρος: Χρυσαφούλα Αυγερινού, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Στέφανος Δέτσης, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Δήμητρα Κεφάλα, Ευστράτιος Συνοίκης, Παναγιώτης Πατπάς, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Παντελής Παπαδάκης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 55081 οικ. Φ. 109.1/23-9-2015 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης/ Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας/Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος/Επιτελείο/ Νομική Υπηρεσία/Γραφείο 1^ο Νομικών Υποθέσεων.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται:

(α) Αν δημιουργείται κώλυμα για τη θέση πυροσβέστη πενταετούς υποχρέωσης σε πολεμική [μόνιμη] διαθεσιμότητα ή υπηρεσία γραφείου, κατά τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 17 και 18 του άρθρου 15 του ν. 3938/2011, ενόψει του γεγονότος ότι η θητεία των υπαλλήλων αυτών περιορίζεται χρονικά στα πέντε έτη δυναμένη, όμως, η σχέση εργασίας να παραταθεί ή να αποκτήσει μόνιμο χαρακτήρα υπό προϋποθέσεις.

(β) Αν ως οικεία υγειονομική επιτροπή για την εφαρμογή των διαλαμβανομένων στις ίδιες, ως άνω, διατάξεις, δύναται να είναι αυτή του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων αντί αυτής του Πυροσβεστικού Σώματος (Α.Υ.Ε.Π.Σ.), λαμβανομένου υπόψη ότι οι πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης ασφαρίζονται για σύνταξη και υγειονομική περίθαλψη στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) και επί συντρεχόντων ζητημάτων επιλαμβάνονται μόνον οι οικείες Υγειονομικές Επιτροπές του Ι.Κ.Α.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδότησε ομόφωνα ως εξής:

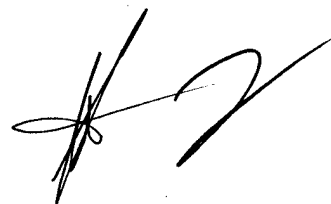
Ιστορικό

1. Στο έγγραφο της ερωτώσης υπηρεσίας δίδεται το ακόλουθο πραγματικό και υποβάλλεται το εξεταζόμενο ερώτημα κατ' επίκληση διατάξεων που παρατίθενται κατωτέρω:

Με την υπ' αριθμ. 2724 Φ. Α 19893/10-10-2013 διαταγή της Π.Υ. Μυτιλήνης διετάχθη η διενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης για την διακρίβωση των αιτιών και των συνθηκών τραυματισμού του Πυροσβέστη Πενταετούς Υποχρέωσης Λ. Π. του Γ, που έγινε στις 8-10-2013 στην Μυτιλήνη, από την οποία προέκυψαν τα ακόλουθα:

«α. Την 08-10-2013 και Ω: 7:20 ο Πυροσβέστης Πενταετούς Υποχρέωσης Λ. Π. του Γ. μεταβαίνοντας με την με αρ. κυκλοφορίας ΜΥΟ – 506 μοτοσικλέτα του προς ανάληψη υπηρεσίας και κινούμενος στην οδό Ελ. Βενιζέλου με κατεύθυνση προς Κρατηγό – Αεροδρόμιο Μυτιλήνης, συγκρούστηκε στο ύψος της οδού Ελ. Βενιζέλου και Τηλ. Βασάλου με το υ' αριθ. ΜΥΕ – 4436 ΙΧΕ αυτοκίνητο ιδιοκτησίας Α. Κ. του Ι., που ερχόταν από το αντίθετο ρεύμα και επιχειρούσε να στρίψει στην οδό Τηλ. Βασάλου. Αποτέλεσμα της σύγκρουσης ήταν να τραυματιστεί σοβαρότατα ο εν λόγω Πυροσβεστικός υπάλληλος.

β. Ο Πυροσβέστης Πενταετούς Υποχρέωσης τραυματίστηκε εν υπηρεσία διατελών και ένεκα ταύτης, αφού μετέβαινε από το σπίτι του για ανάληψη υπηρεσίας.

γ. Ο τραυματισμός του ανωτέρω Πυροσβέστη οφείλεται σε τυχαίο γεγονός που έγινε σε ανύποπτο χρόνο και για αυτόν τον λόγο δεν μπορεί να ασκηθεί πειθαρχικός έλεγχος».

2. Ο εν λόγω πυροσβέστης πενταετούς υποχρέωσης, μετά από νοσηλεία και χορήγηση μακρών αναρρωτικών αδειών, με την από 3-8-2015 αίτησή του προς την Πυροσβεστική Υπηρεσία (Π.Υ.) Μυτιλήνης, για τους λόγους που αναφέρει σε αυτήν, ζητεί, μεταξύ άλλων, να παραπεμφθεί στην Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή του Πυροσβεστικού Σώματος, προκειμένου να τεθεί σε πολεμική [μόνιμη] διαθεσιμότητα. Στο μεταξύ, αυτός, ως πυροσβέστης πενταετούς υποχρέωσης, είχε ήδη παραπεμφθεί και εξετασθεί από την αντίστοιχη από πλευράς αρμοδιοτήτων Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή του ΚΕΠΑ που ανήκει στο Ι.Κ.Α. και του έχει διαγνωσθεί συνολικό ποσοστό αναπηρίας 98%.

Νομοθετικό πλαίσιο

3. Στις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 3511/2006 «Αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού Σώματος, αναβάθμιση της αποστολής του και άλλες διατάξεις» (Α' 258), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 65 του ν. 4249/2014 (Α'73), υπό τον τίτλο «Χαρακτήρας Υπηρεσίας και προσωπικού» ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«1. Το Πυροσβεστικό Σώμα είναι ιδιαίτερο Σώμα Ασφαλείας, διέπεται από ειδικούς για αυτό οργανικούς νόμους και κανονισμούς και για την εκτέλεση της αποστολής του εφοδιάζεται με τα αναγκαία μέσα και εξοπλισμό.

2. Το προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος διακρίνεται στις εξής κατηγορίες:

α. Πυροσβεστικό Προσωπικό. β. Πυροσβέστες Πενταετούς Υποχρέωσης και γ. Πολιτικό Προσωπικό....».

4. Στη συνέχεια, στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ίδιου, ως άνω, νόμου, όπως η ως άνω παράγραφος αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 3 του άρθρου 17 του ν. 4058/2012 (Α'63), υπό τον τίτλο «Προσωπικό – Κατηγορίες», προβλέπονται τα εξής:

«1. Το προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος διακρίνεται στις εξής κατηγορίες:

α. Πυροσβεστικό Προσωπικό β. Πυροσβέστες Πενταετούς Υποχρέωσης και γ. Πολιτικό Προσωπικό....».

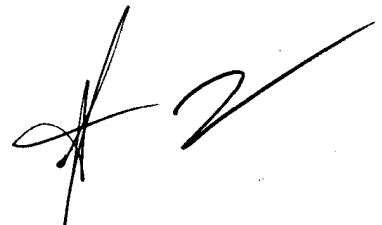
5. Περαιτέρω, στις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 3938/2011 «Σύσταση Γραφείου Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και άλλες διατάξεις» (Α'61) ορίζονται, μεταξύ άλλων τα εξής:

«1. Στο Πυροσβεστικό Σώμα συνίσταται ιδιαίτερη κατηγορία προσωπικού, με την ονομασία "Πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης", οι οποίοι καταλαμβάνουν επί θητεία οργανικές θέσεις. ...

2. Ως Πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης προσλαμβάνονται με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου για πενταετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, Έλληνες πολίτες, με σύστημα αντικειμενικών κριτηρίων (μόρια), οι οποίοι έχουν τουλάχιστον απολυτήριο Λυκείου και δεν έχουν υπερβεί το 29^ο έτος της ηλικίας τους....

7. Η ανανέωση της θητείας των Πυροσβεστών πενταετούς υποχρέωσης, στην οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπαίδευσης, γίνεται, μετά από αίτησή τους, η οποία υποβάλλεται έξι τουλάχιστον μήνες πριν τη συμπλήρωση της 5ετίας, εφόσον κριθούν ικανοί από το αρμόδιο Πρωτοβάθμιο Συμβούλιο Πυροσβεστών. Η κρίση του Συμβουλίου βασίζεται στις εκθέσεις ικανότητας που συντάσσονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 11. Κατά την αξιολόγηση λαμβάνεται ιδίως υπόψη η βαθμολογία της εργατικότητας και της υπηρεσιακής απόδοσης, της πειθαρχικότητας και της υγείας των υποψηφίων. Δεν επιτρέπεται η ανανέωση της θητείας Πυροσβέστη πενταετούς υποχρέωσης, ο οποίος δεν έχει αξιολογηθεί έστω και σε μία από τις εκθέσεις ικανότητας με το γενικό χαρακτηρισμό τουλάχιστον "καλώς". Κατά των αρνητικών αποφάσεων επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του οικείου Δευτεροβάθμιου Συμβουλίου Πυροσβεστών. Με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη καθορίζεται η διαδικασία υποβολής της αίτησης ανανέωσης της θητείας... Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και τα αντίστοιχα θέματα που αναφέρονται στην κατά την επόμενη παράγραφο ένταξη των Πυροσβεστών πενταετούς υποχρέωσης στο μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό.

8. Πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης, τουλάχιστον απόφοιτοι Λυκείου, οι οποίοι "κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης πρόσληψής τους" δεν είχαν υπερβεί το

40ό έτος της ηλικίας τους, μπορούν να ζητήσουν, αντί της ανανέωσης της θητείας τους, να ενταχθούν στο μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό με το βαθμό του Πυροσβέστη, εφόσον κριθούν ικανοί από το αρμόδιο Πρωτοβάθμιο Συμβούλιο Πυροσβεστών. Για την κρίση του Συμβουλίου αυτού εφαρμόζονται όσα προβλέπονται στην παράγραφο 7. "Η ένταξη των Πυροσβεστών Πενταετούς Υποχρέωσης των προηγούμενων εδαφίων στο μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό δύναται να γίνει και πριν από τη συμπλήρωση της πενταετίας υπό τους όρους του παρόντος, εφόσον τούτο επιβάλλεται από τις υπηρεσιακές ανάγκες του Πυροσβεστικού Σώματος και σύμφωνα με το επικαιροποιημένο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 -2016 (ν. 4093/2012, Α'222, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 4127/2013, Α'50). Υποβολή αιτήσεων ένταξης κατά τα ανωτέρω είναι δυνατή κατόπιν έκδοσης απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, μετά από σχετική γνώμη του Συμβουλίου Επιτελικού Σχεδιασμού του Πυροσβεστικού Σώματος".

Δεν επιτρέπεται η ένταξη στο μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό πυροσβέστη πενταετούς υποχρέωσης, ο οποίος δεν έχει αξιολογηθεί έστω και σε μία από τις εκθέσεις ικανότητας με το γενικό χαρακτηρισμό τουλάχιστον "καλώς". Κατά των αρνητικών αποφάσεων επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Συμβουλίου Πυροσβεστών. Οι εντασσόμενοι καταλαμβάνουν οργανικές θέσεις Πυροσβεστών και τίθενται στο τέλος της επετηρίδας του βαθμού αυτού κατά το χρόνο ένταξης...

[όπως η φράση "κατά το χρόνο πρόσληψής τους" στο εδάφιο α' αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ. 7 και τα εντός " " εδάφια μετά το εδάφιο β' προστέθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 98 του ν. 4249/2014 (ΦΕΚ Α'73/24-3-2014)]

11. Οι Πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης δεν προάγονται βαθμολογικά. Κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους αξιολογούνται για τα ουσιαστικά τους προσόντα και συντάσσονται εκθέσεις ικανότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για την αξιολόγηση των προσόντων των Πυροσβεστών...

14. Οι Πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης απολύονται επίσης από την υπηρεσία στις εξής περιπτώσεις: α. αν αποτύχουν στη βασική τους εκπαίδευση, β. ύστερα από αίτησή τους, εφόσον έχουν συμπληρώσει ένα έτος υπηρεσίας από την

πρόσληψή τους, γ. με τη λήξη της πενταετούς θητείας, εφόσον δεν υποβάλουν αίτηση ανανέωσής της ή ένταξής τους στο μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό ή δεν κρίνονται ικανοί προς τούτο και δ. για λόγους υγείας, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τους Πυροσβέστες...

15. Οι μηνιαίες αποδοχές των Πυροσβεστών πενταετούς υποχρέωσης είναι αυτές που λαμβάνουν ως εποχικοί πυροσβέστες ανάλογα με τα έτη υπηρεσίας τους και την οικογενειακή τους κατάσταση.

16. Οι Πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης ασφαρίζονται για σύνταξη και υγειονομική περίθαλψη στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το προσωπικό αυτό μπορεί προαιρετικά να ασφαρίζεται και στα ταμεία επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας του πυροσβεστικού προσωπικού, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ισχύουν για το προσωπικό αυτό.

17. Οι Πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης τίθενται σε κατάσταση υπηρεσίας γραφείου, εφόσον κρίνονται σωματικά ανίκανοι για την εκτέλεση άλλης υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 772/1978 (ΦΕΚ 57 Α'), σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 1339/1983 (ΦΕΚ 35 Α').

18. Οι Πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης τίθενται σε κατάσταση μόνιμης διαθεσιμότητας, με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που καθορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν για το πυροσβεστικό προσωπικό. Όσοι τίθενται στην κατάσταση αυτή, εξελίσσονται μισθολογικά μέχρι την εξάντληση της μισθολογικής κλίμακας.

19. Για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του παρόντος και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, εφαρμόζονται ανάλογα οι αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για τους Πυροσβέστες».

6. Ακολούθως, στις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 772/1978 (Α'57) προβλέπονται τα εξής:

«1. Υπαξιωματικοί των Σωμάτων Χωροφυλακής και Πυροσβεστικού, ως και Χωροφύλακες και Πυροσβέσται κρινόμενοι, κατά τας οικείας διατάξεις, ανίκανοι δια την ενεργόν υπηρεσίαν λόγω τραυματισμού εν διατεταγμένη υπηρεσία ή παθήσεως ή ασθενείας αποτόκου τιοιούτου τραυματισμού, διατηρούνται κατόπιν αιτήσεώς των, εις

την ενέργειαν εκτός οργανικών θέσεων, δι' αποφάσεως του οικείου Αρχηγού, εφ' όσον δεν δικαιούνται πλήρους συντάξεως. Ούτοι διατίθενται μόνον εις υπηρεσίας γραφείων, προάγονται δε μόνον όταν συμπληρώσουν τον ανώτατον χρόνον παραμονής εις τον βαθμόν. Τα αυτά εφαρμόζονται και εάν ο τραυματισμός ή η πάθησις ή η ασθένεια σχετίζεται με την εκτέλεσιν συγκεκριμένου έργου απορρέοντος εκ της αποστολής του Σώματος εις το οποίον ανήκει ο παθών εκτελεσθέντος δε εν μη διατεταγμένη υπηρεσία και δια το οποίον είχαν υποχρέωσιν εκ του Κανονισμού να παρέμβη.

2. Αι συνθήκαι του τραυματισμού ή της παθήσεως βεβαιούνται κατόπιν ενόρκου διοικητικής εξετάσεως ενεργουμένης κατά τας οικείας διατάξεις.

3. Αι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και δια τους Υπαξιωματικούς της Αστυνομίας Πόλεων και τους Αστυφύλακας, εάν δεν συντρέχη περίπτωσις υπαγωγής των εις τα διατάξεις του Ν.Δ. 330/1947 "περί καταστάσεως μονίμου διαθεσιμότητος αστυνομικών υπαλλήλων κ.λπ."

7. Στη συνέχεια, στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν. 1339/1983 (Α'35) ορίζεται ότι:

«Οι υπαξιωματικοί των Σωμάτων Ασφαλείας, οι χωροφύλακες, αστυφύλακες και πυροσβέστες, που κρίνονται ανάκανοι για την ενεργό υπηρεσία για λόγους υγείας, διατηρούνται στην ενέργεια σε θέσεις που συνιστώνται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και καταργούνται με την αποχώρησή τους από την υπηρεσία. Οι διατηρούμενοι διατίθενται σε γραφική ή άλλη υπηρεσία ανάλογα με τα προσόντα τους, εφόσον η οικεία υγειονομική επιτροπή κρίνει ότι μπορούν να εκτελούν υπηρεσία γραφείου. Η διατήρηση στην ενέργεια γίνεται με απόφαση του οικείου αρχηγού ύστερα από σύμφωνη γνωμοδότηση του Συμβουλίου προαγωγών υπαξιωματικών του οικείου Σώματος».

8. Εξάλλου, στη διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 9 του ν. 1813/1988 (Α'243) προβλέπεται ότι: «5. Στις διατάξεις του ν.δ. 330/1947 (ΦΕΚ 84) υπάγονται, από τότε που ίσχυσε ο ν. 1481/1984, το αστυνομικό προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας και το πυροσβεστικό προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος».

9. Στις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 4, 6, 7, 8 και 11 του ν.δ. 330/1947 (Α'84) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρον 1

Αι υπαλληλικάι καταστάσεις των μελών του Σώματος της Αστυνομίας Πόλεων είναι αι ακόλουθοι:

1) Ενέργεια 2) Διαθεσιμότης 3) Μόνιμος διαθεσιμότης 4)...

Άρθρον 2

1)... 2)... 3) Μόνιμος διαθεσιμότης είναι η κατάσταση του αστυνομικού υπαλλήλου, του απαλλασσομένου της ενεργού υπηρεσίας ως παθόντος κατά τας περί Μονίμου Διαθεσιμότητος ειδικάς διατάξεις του παρόντος Νόμου...

Άρθρο 4

Μόνιμη διαθεσιμότητα

Στην κατάσταση της μόνιμης διαθεσιμότητας τίθενται οι αστυνομικοί που κατέστησαν ανίκανοι για εκτέλεση υπηρεσίας, συνεπεία τραυμάτων ή παθήσεων από τραύματα, ένεκα της υπηρεσίας ή κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας ή ένεκα ταύτης, ύστερα από γνωμάτευση της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής...

[όπως η διάταξη του ως άνω άρθρου αντικαταστάθηκε με αυτήν του άρθρου 10 του ν. 3938/2011 (Α'61)]

Άρθρον 6

Οι εις μόνιμον διαθεσιμότητα μεταταγέντες ως και οι μετατασσόμενοι εφεξής αστυνομικοί υπάλληλοι, δεν κατέχουσιν οργανικές θέσεις, προάγονται όμως κατ' εξαίρεσιν, άνευ τηρήσεως των κατά τον Οργανισμόν του Αστυνομικού Σώματος καθοριζομένων διατυπώσεων, ως προς τα εκπαιδευτικά προσόντα, τας εξετάσεις και την εκπαίδευσιν εις τας οικείας Σχολάς, εφ' όσον δεν καταλαμβάνονται υπό του ορίου ηλικίας, ...

[όπως οι διατάξεις του ως άνω άρθρου αντικαταστάθηκαν με αυτές του άρθρου 1 του ν.δ. 3007/1954 (Α'217)]

Άρθρον 7

Οι εις μόνιμον διαθεσιμότητα μετατασσόμενοι αστυνομικοί υπάλληλοι λαμβάνουσιν ισοβίως ως αποδοχάς:

1) Οι μεν υπαγόμενοι εις την Α' κατηγορίαν (Πίναξ Α', άρθρ. 5) τας εκάστοτε αποδοχάς των εν ενεργεία ομοιοβάθμων των.

2) Οι δε υπαγόμενοι εις την Β' κατηγορίαν (Πίναξ Β', άρθρ. 5) τα 90% των ανωτέρω αποδοχών.

3) Των κατά τα ανωτέρω αποδοχών και κατά τας αναφερομένας διακρίσεις απολαύουσιν οι εις μόνιμον διαθεσιμότητα διατελούντες, εφ' όσον εξ άλλων γενικών ή ειδικών διατάξεων, δεν δικαιούνται μειζόνων αποδοχών, άλλως λαμβάνουσι το μείζον ποσόν. Ως αποδοχαί νοούνται ο βασικός μισθός και τα πάσης φύσεως επιδόματα και παροχαί, ων απολαύουσιν οι εν ενεργώ υπηρεσία ομοιόβαθμοί των....

[όπως οι διατάξεις του ως άνω άρθρου ισχύουν, μετά την κατάργηση του δευτέρου εδαφίου της τρίτης παραγράφου αυτού, με το ν.δ. 392/1974 (Α'111)]

Άρθρον 10

Η μετάταξις αστυνομικού υπαλλήλου εις μόνιμον διαθεσιμότητα ενεργείται καθ' ον τρόπον και ο πρώτος διορισμός ή προαγωγή εις τον βαθμόν ον ούτος φέρει, κατόπιν γνωματεύσεως της Ανωτάτης Αστυν. Υγειονομικής Επιτροπής κατά τας διατάξεις των προηγουμένων άρθρων. Ο χρόνος της μόνιμου διαθεσιμότητος λογίζεται δια πάσας τας περιπτώσεις ως χρόνος ενεργού πραγματικής και συνταξίμου υπηρεσίας.

Άρθρον 11

Οι μετατασσόμενοι εις κατάστασιν μόνιμου διαθεσιμότητος δεν εκτελούν υπηρεσίαν και δεν φέρωσι την στολήν των...».

10. Τέλος, στις διατάξεις των άρθρων 112–129 του π.δ. 210/1992 «Κωδικοποίηση διατάξεων Προεδρικών Διαταγμάτων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Πυροσβεστικού Σώματος» (Α'99) ορίζονται τα σχετικά με την Υγειονομική Υπηρεσία του Πυροσβεστικού Σώματος.

Ειδικότερα, στις διατάξεις του άρθρου 125 του ως άνω προεδρικού διατάγματος προβλέπονται τα εξής:

«Άρθρο 125

Ανωτάτη Υγειονομική Επιτροπή

Αρμοδιότητες-Περιπτώσεις παραπομπής

1. Η Ανωτάτη Υγειονομική Επιτροπή (Α.Υ.Ε.) Πυροσβεστικού Σώματος λειτουργεί στην Αθήνα και συντίθεται από:

α) Το Διευθυντή της Διεύθυνσης Υγειονομικού του Αρχηγείου ως Πρόεδρο, με αναπληρωτή του τον αρχαιότερο από τα τακτικά μέλη της.

β) Τέσσερις υγειονομικούς αξιωματικούς του Σώματος ως μέλη για τους οποίους ορίζονται ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη....

2. Η Α.Υ.Ε. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Εξετάζει και αποφαινεται για την σωματική ικανότητα και καταλληλότητα από υγειονομικής πλευράς του εν ενεργεία πυροσβεστικού προσωπικού.

β. Χορηγεί τις μακρές αναρρωτικές άδειες στο εν ενεργεία πυροσβεστικό προσωπικό.

γ. Χορηγεί και συνήθεις αναρρωτικές άδειες μέχρι δύο (2) μήνες. Οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται ανάλογα και για την Α.Υ.Ε.

3. Το εν ενεργεία πυροσβεστικό προσωπικό παραπέμπεται στην Α.Υ.Ε. στις εξής περιπτώσεις.

α. Όταν πάσχει από νόσους, παθήσεις ή βλάβες οι οποίες κατά την πρώτη διάγνωση χαρακτηρίστηκαν δυσίατες. Στην περίπτωση αυτή η ένδειξη παραπομπής τίθεται από τις οικίες επιτροπές αναρρωτικών αδειών, στις οποίες έχουν παραπεμφθεί οι πάσχοντες.

β. Όταν ο ασθενής υπερβεί τους έξι μήνες αποχής συνέχεια ή διακεκομμένα από την υπηρεσία του κατά την τελευταία διετία. Στο παραπάνω εξάμηνο διάστημα υπολογίζονται όλες οι αποχές από την υπηρεσία για λόγους υγείας όπως νοσηλεία, Αναρρωτική άδεια και χρόνος «ελεύθερου υπηρεσίας». Αντίθετα δεν υπολογίζεται ο χρόνος απαλλαγής από την υπηρεσία λόγω εθελοντικής αιμοδοσίας.

4. Στην παραπάνω περίπτωση που ασθενής υπερβαίνει τους έξι μήνες αποχής από την υπηρεσία, παραπέμπεται στην αρμόδια επιτροπή αναρρωτικών αδειών, η

οποία, ύστερα από εξέτασή του μπορεί ή να συντάξει ένδειξη παραπομπής του στην Α.Υ.Ε. ή να γνωματεύσει ότι η κατάσταση υγείας του επιτρέπει την εκτέλεση υπηρεσίας.

5. Επίσης παραπέμπονται εκ νέου στην Α.Υ.Ε. προκειμένου να κριθεί οριστικά η κατάσταση της υγείας τους όσοι μέσα στην τελευταία τετραετία κωλύθηκαν να εκτελέσουν υπηρεσία για διάστημα περισσότερο από τριάντα (30) μήνες συνεχώς ή διακεκομμένα, εξαιτίας νοσήματος, πάθησης ή βλάβης ή άδειας για λόγους υγείας. Η κρίση της σωματικής ικανότητας των Πυροσβεστικών υπαλλήλων γίνεται με βάση πίνακες νοσημάτων, παθήσεων και βλαβών που ισχύει για τη κρίση της σωματικής ικανότητας των μονίμων στελεχών του στρατού ξηράς. Όταν η κρινόμενη περίπτωση δεν καλύπτεται επακριβώς από τους ανωτέρω πίνακες, τότε η επιτροπή γνωματεύει σύμφωνα με τις επικρατούσες ιατρικές αντιλήψεις.

6. Στην περίπτωση που συντρέχουν σοβαροί λόγοι υγείας, η επιτροπή αναρρωτικών αδειών μπορεί και πριν από τη χορήγηση οποιασδήποτε αναρρωτικής άδειας στον υπάλληλο να παραπέμψει στην Α.Υ.Ε. η οποία αποφαινεται για την ικανότητα ή όχι του υπαλλήλου για την εκτέλεση των πυροσβεστικών καθηκόντων του. Το δικαίωμα της οριστικής κρίσης της σωματικής ικανότητας υπαλλήλου έχει αυτεπάγγελα η Α.Υ.Ε. με την προϋπόθεση ότι στον υπάλληλο έχει χορηγηθεί έστω και μία φορά μακρά Αναρρωτική άδεια και μετά τη λήξη αυτής.

7. Το δικαίωμα παραπομπής στην Α.Υ.Ε. κάθε υπαλλήλου έχει και ο Αρχηγός του Πυροσβεστικού Σώματος, ύστερα από σχετική εισήγηση της Διεύθυνσης Υγειονομικού και όταν ειδικοί λόγοι επιβάλλουν τούτο....».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

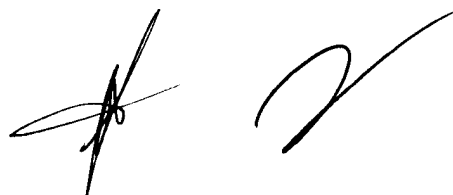
Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό, συνάγονται τα ακόλουθα:

11. Το Πυροσβεστικό Σώμα είναι ιδιαίτερο Σώμα Ασφαλείας, που διέπεται από την ειδική οργανική νομοθεσία του. Το προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος διακρίνεται σε τρεις κύριες κατηγορίες. Αυτές είναι: (α) το πυροσβεστικό προσωπικό, (β) οι πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης και (γ) το πολιτικό προσωπικό.

12. Ειδικότερα, οι πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης αποτελούν ιδιαίτερη κατηγορία προσωπικού, η οποία ορίζεται ως τέτοια και διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 3938/2011. Αυτοί προσλαμβάνονται με τη διαδικασία και τα κριτήρια που προβλέπονται από τις τελευταίες, ως άνω, διατάξεις, με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου για πενταετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεώνεται, σύμφωνα με το νόμο. Οι ίδιες, ως άνω, διατάξεις προβλέπουν και τα καθήκοντά τους και ρυθμίζουν το εν γένει υπηρεσιακό καθεστώς τους (εκπαίδευση, αξιολόγηση, πειθαρχικό δίκαιο, απόλυση, αποδοχές, ασφάλιση για σύνταξη και υγειονομική περίθαλψη κ.λπ.). Σε αυτές, μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι οι πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης δεν προάγονται βαθμολογικά, αλλά μόνο αξιολογούνται για τα ουσιαστικά τους προσόντα, οι δε μηνιαίες αποδοχές τους είναι αυτές που λαμβάνουν ως εποχικοί πυροσβέστες ανάλογα με τα έτη υπηρεσίας τους και την οικογενειακή τους κατάσταση. Η ανανέωση της θητείας τους γίνεται, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις ως άνω διατάξεις, μετά από αίτησή τους, εφόσον κριθούν ικανοί από το αρμόδιο Πρωτοβάθμιο Συμβούλιο Πυροσβεστών, με βάση τις εκθέσεις ικανότητάς τους, ενώ κατά την αξιολόγησή τους λαμβάνεται ιδίως υπόψη η βαθμολογία της εργατικότητας, της υπηρεσιακής αποδόσεως, της πειθαρχικότητας και της υγείας τους. Εξάλλου, όσοι εξ αυτών είναι τουλάχιστον απόφοιτοι Λυκείου και κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης προσλήψεώς τους δεν είχαν υπερβεί το 40ό έτος της ηλικίας τους, μπορούν, μετά από αίτησή τους, να ενταχθούν στο μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό με το βαθμό του Πυροσβέστη, εφόσον κριθούν ικανοί από το αρμόδιο Πρωτοβάθμιο Συμβούλιο Πυροσβεστών.

13. Με τη διάταξη της παραγράφου 17 του ίδιου, ως άνω, άρθρου και νόμου ορίζεται ρητώς ότι οι πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης τίθενται σε κατάσταση υπηρεσίας γραφείου, εφόσον κρίνονται σωματικά ανίκανοι για την εκτέλεση άλλης υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 772/1978 (ΦΕΚ 57 Α'), σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 1339/1983 (ΦΕΚ 35 Α').

14. Από τη συνδυαστική γραμματική ερμηνεία των ως άνω, διατάξεων, ήτοι της παραπέμπουσας και αυτών στις οποίες γίνεται παραπομπή, προκύπτει σαφώς ότι οι πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης, που κρίνονται ανίκανοι για την ενεργό υπηρεσία για λόγους υγείας, δύνανται, εφόσον υποβάλουν σχετική αίτηση και τηρηθεί η προβλεπόμενη διαδικασία, να διατηρηθούν στην ενέργεια, διατιθέμενοι σε

γραφική ή άλλη υπηρεσία, ανάλογα με τα προσόντα τους, εφόσον η οικεία υγειονομική επιτροπή κρίνει ότι μπορούν να εκτελούν υπηρεσία γραφείου. Το γεγονός ότι ο ίδιος ο νόμος, με τις ανωτέρω διατάξεις του, ρητώς προβλέπει αυτήν τη δυνατότητα, αποκλείει λογικώς κάθε σκέψη περί του αντιθέτου και ειδικότερα ότι η ίδια η ιδιότητα του πυροσβέστη πενταετούς υποχρέωσης, ήτοι υπαλλήλου που δεν είναι μόνιμος, αλλά υπηρετεί με θητεία που ορίζεται καταρχήν σε πέντε έτη, με δικαίωμα ανανεώσεως, αποτελεί κώλυμα προκειμένου να διατηρηθεί στην ενέργεια και να εκτελεί υπηρεσία γραφείου, στην περίπτωση που κριθεί ανίκανος για την ενεργό υπηρεσία για λόγους υγείας. Άλλωστε, το γεγονός και μόνο ότι κάποιος υπηρετεί στο Πυροσβεστικό Σώμα, ως πυροσβέστης πενταετούς υποχρέωσης, εν τοις πράγμασι δεν περιορίζει την ικανότητά του να υπηρετήσει σε θέση γραφείου, εφόσον κριθεί αρμοδίως ικανός προς τούτο.

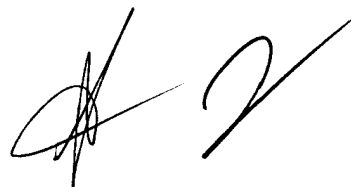
15. Περαιτέρω, στην διάταξη του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 18 του άρθρου 15 του ν. 3938/2011 ορίζεται ρητώς ότι οι πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης τίθενται σε κατάσταση μόνιμης διαθεσιμότητας, με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που καθορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν για το πυροσβεστικό προσωπικό. Σύμφωνα δε με τις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 4, 6, 7, 8 και 11 του ν.δ. 330/1947, οι οποίες αφορούν μεν στο αστυνομικό προσωπικό, αλλά εφαρμόζονται, δυνάμει της διατάξεως της παραγράφου 5 του άρθρου 9 του ν. 1813/1988 και στο μόνιμο προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος, η μόνιμη διαθεσιμότητα είναι υπαλληλική κατάσταση. Οι μετατασσόμενοι στην κατάσταση της μόνιμης διαθεσιμότητας πυροσβεστικοί υπάλληλοι τελούν σε ειδικό προνομιακό καθεστώς, η δε εν λόγω υπαλληλική κατάσταση δεν συνδέεται με την ενεργό υπηρεσία, καθώς οι μετατασσόμενοι σε αυτήν, κριθέντες ως αναμφισβητήτως ανίκανοι, δεν προσφέρουν υπηρεσίες και δεν κατέχουν οργανικές θέσεις, ενώ, εξάλλου, οι ανωτέρω πυροσβεστικοί υπάλληλοι δεν δύνανται να θεωρηθούν συνταξιούχοι του Δημοσίου, διότι οι αποδοχές, τις οποίες λαμβάνουν, δεν έχουν συνταξιοδοτικό χαρακτήρα, καθόσον η κατάσταση της μόνιμης διαθεσιμότητας εξομοιούται κατά νομικό πλάσμα προς την κατάσταση των εν ενεργεία πυροσβεστικών υπαλλήλων (ΣτΕ 1138/2015, 2501/2007, Δ.Ε.Α. 3088/2008). Τέλος, η μετάταξή τους στο καθεστώς αυτό συνεπάγεται την απόλαυση ορισμένων ωφελημάτων, όπως της προσκλήσεως των βαθμών, κατ' εξαίρεση και κατά

παρέκκλιση από τις κείμενες διατάξεις, καθώς και της λήψεως των αποδοχών των εν ενεργεία συναδέλφων τους και μάλιστα ισοβίως (Ν.Σ.Κ. 147/2003).

16. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, ο νομοθέτης με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 3938/2011, αφενός μεν καθόρισε τη φύση της εργασιακής σχέσεως, που συνδέει τους πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης με το Πυροσβεστικό Σώμα, ορίζοντας αυτήν ως σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου με πενταετή θητεία, με δυνατότητα ανανεώσεως και προέβλεψε ότι, υπό προϋποθέσεις, μπορούν να ενταχθούν στο μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό, αφετέρου δε ρύθμισε την εν γένει υπηρεσιακή τους κατάσταση. Στη συνέχεια και έχοντας πλήρη γνώση των ως άνω ρυθμίσεών του, προέβλεψε επίσης, ότι οι πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης τίθενται σε κατάσταση μόνιμης διαθεσιμότητας υπό τους ίδιους όρους και κατά τον ίδιο τρόπο, που τίθενται στην εν λόγω υπηρεσιακή κατάσταση τα μέλη του πυροσβεστικού προσωπικού, ήτοι οι μόνιμοι πυροσβέστες.

17. Εφόσον, λοιπόν, ο νομοθέτης θέλησε να μπορούν και οι πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης να τεθούν σε μόνιμη διαθεσιμότητα και η σχετική ρύθμισή του δεν αντιβαίνει σε άλλον, υπέρτερης τυπικής ισχύος, κανόνα δικαίου, ούτε έχει καταργηθεί με νεότερη διάταξη νόμου, δεν δύναται να αναιρεθεί εκ μόνου του λόγου ότι οι ανωτέρω υπάλληλοι έχουν προσληφθεί για να υπηρετήσουν, καταρχήν, για ορισμένο χρόνο, ήτοι δεν είναι μόνιμοι.

18. Άλλωστε, είναι μεν αληθές ότι, αρχικά, η υπηρεσιακή κατάσταση της μόνιμης διαθεσιμότητας φαίνεται να προσιδιάζει περισσότερο στους μόνιμους πυροσβεστικούς υπαλλήλους, καθόσον αυτοί που υπάγονται σε αυτήν συνδέονται, επίσης, σε μόνιμη βάση με την Υπηρεσία, ωστόσο, δεν αποκλείεται η θεσμοθέτησή της και για τους πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης, καθόσον η εν λόγω κατάσταση αποτελεί, πρωτίστως, ένα ειδικό προνομιακό καθεστώς, στο οποίο τίθενται οι παθόντες εν υπηρεσία. Ο νομοθέτης προέβλεψε αυτό το καθεστώς, ως αντιστάθμισμα για την διακινδύνευση της ζωής και της υγείας των πυροσβεστών, που συνδέεται με την άσκηση της υπηρεσίας τους. Ο ίδιος, όμως, αυτός δικαιολογητικός λόγος ισχύει, προφανώς και για τους πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης, που είναι παθόντες εν υπηρεσία, χωρίς να επηρεάζει το γεγονός ότι η εργασιακή τους σχέση είναι ορισμένου χρόνου.

19. Περαιτέρω, σύμφωνα με την προαναφερόμενη διάταξη του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 18 του άρθρου 15 του ν. 3938/2011, οι πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης τίθενται σε κατάσταση μόνιμης διαθεσιμότητας, με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που καθορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν για το πυροσβεστικό προσωπικό. Σύμφωνα δε, με τις διατάξεις των άρθρων 112 έως 129 του π.δ. 210/1992, που αφορούν στην Υγειονομική Υπηρεσία του Πυροσβεστικού Σώματος, για την εξέταση του πυροσβεστικού προσωπικού και τη γνωμάτευση για τη σωματική ικανότητα και την υγειονομική κατάστασή του, αρμόδιες είναι οι οικείες Υγειονομικές Επιτροπές του Πυροσβεστικού Σώματος, όπως είναι οι Επιτροπές Αναρρωτικών Αδειών (άρθρο 122) και όταν, μεταξύ άλλων, πρόκειται για δυσίαιτες παθήσεις, νόσους και βλάβες βαθμό η Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή (άρθρο 125). Συνεπώς, η τελευταία, ως άνω, Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή του Πυροσβεστικού Σώματος, που έχει την αρμοδιότητα να κρίνει περί του αν πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη μετάταξη των μονίμων πυροσβεστών στην κατάσταση της μόνιμης διαθεσιμότητας, είναι αρμόδια να κρίνει για το ίδιο θέμα και όταν πρόκειται για πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 18 του άρθρου 15 του ν. 3938/2011, που παραπέμπει σχετικά στις προϋποθέσεις και τη διαδικασία των διατάξεων για το πυροσβεστικό προσωπικό. Εξάλλου, οι αποδοχές της μόνιμης διαθεσιμότητας δεν αποτελούν συνταξιοδοτικές παροχές, πολλώ δε μάλλον δεν αποτελούν κοινωνικοασφαλιστικές παροχές, όπως επί παραδείγματι είναι οι συντάξεις αναπηρίας που χορηγεί το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ), στο οποίο οι πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης ασφαρίζονται για σύνταξη και υγειονομική περίθαλψη και, συνεπώς, δεν καταβάλλονται από τον προαναφερόμενο κοινωνικοασφαλιστικό φορέα, αλλά από το Δημόσιο.

20. Τέλος, η Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή του Πυροσβεστικού Σώματος είναι αρμόδια να κρίνει σχετικά και με την ικανότητα πυροσβέστη πενταετούς υποχρέωσης να εκτελεί υπηρεσία γραφείου, ήτοι όταν πρόκειται περί εφαρμογής της διατάξεως της παραγράφου 17 του ίδιου, ως άνω, άρθρου και νόμου, καθόσον, όπως και στην προηγούμενη περίπτωση, δεν πρόκειται για ζήτημα χορηγήσεως κοινωνικοασφαλιστικής παροχής (σύνταξη αναπηρίας) ή υγειονομικής περιθάλψεως από τον φορέα κοινωνικής ασφαλίσεως, στο οποίο οι πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης είναι ασφαλισμένοι για τους ως άνω ασφαλιστικούς κινδύνους και

περιπτώσεις, που εν προκειμένω είναι το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ώστε να δύνανται να επιληφθούν σχετικά οι υγειονομικές επιτροπές του τελευταίου.

Απάντηση.

21. Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, στο τεθέν ερώτημα αρμόζουν οι ακόλουθες απαντήσεις:

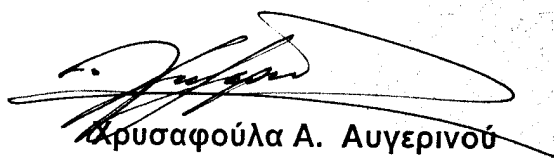
(α) Δεν δημιουργείται κώλυμα για τη θέση πυροσβέστη πένταετούς υποχρέωσης σε υπηρεσία γραφείου και, αν κριθεί αρμοδίως ότι δεν έχει την ικανότητα προς τούτο, τη θέση του σε πολεμική [μόνιμη] διαθεσιμότητα, κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις των παραγράφων 17 και 18 του άρθρου 15 του ν. 3938/2011, από το γεγονός ότι η θητεία των υπαλλήλων αυτών περιορίζεται χρονικά στα πέντε έτη, δυναμένη να παραταθεί ή να αποκτήσει μόνιμο χαρακτήρα υπό προϋποθέσεις και

(β) ως οικεία υγειονομική επιτροπή για την εφαρμογή των διαλαμβανομένων στις ίδιες, ως άνω, διατάξεις, νοείται αυτή του Πυροσβεστικού Σώματος (Α.Υ.Ε.Π.Σ.).

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

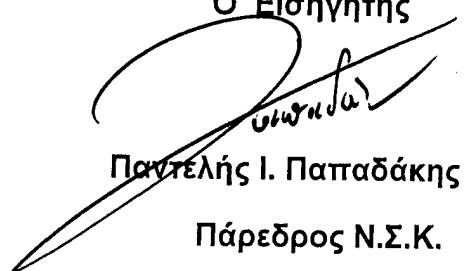
Αθήνα, 5-1-2016

Η Πρόεδρος του Τμήματος

Αρυσαφούλα Α. Αυγερινού

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Παντέλης Ι. Παπαδάκης

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.